

Lomvi *Uria aalge*

Global utbredelse

Lomvi har en vid utbredelse både i Nordatlanten og det nordlige Stillehavet. I Stillehavet hekker den i Beringstredet og sør til Japan og California. I Nord-Atlanten er den utbredt fra Labrador og Grønland sør til Bay of Fundy, i Island, Jan Mayen, Bjørnøya og Novaya Zemlya sør til Portugal.

Norsk utbredelse og habitatvalg

I Norge hekker lomvi i fuglefjell spredt fra Vest-Agder i sør til Øst-Finnmark i nord. Norges sørligste koloni er nyoppdaget (sommeren 1993), da det ble sett 14 lomvi på en lokalitet ved Lindesnes i Aust-Agder. Her skal det ifølge lokalbefolkningen ha hekket opptil 40 «alker» i lang tid (R. Jåbekk pers. medd.). De største koloniene er på Røst og nordover og utgjør over 90% av den norske bestanden.

Hos lomvi forekommer det en spesiell fargevariant, «ringvi». Den har en hvit ring rundt øyet og en hvit stripe bakover. Ringvien oppfører seg akkurat som vanlig lomvi. Andelen av ringvi øker mot nord, fra ca. 10% på Runde til ca. 25% i Øst-Finnmark. På Bjørnøya består nesten halvparten av bestanden av ringvi.

Lomvi er en meget sosial fugl og hekker i tette kolonier i fuglefjell. Arten bygger ikke reir og legger egg direkte på fjellet. Lomvien foretrekker åpne, brede fjellhyller og større, flate arealer på toppen av fuglefjellet.

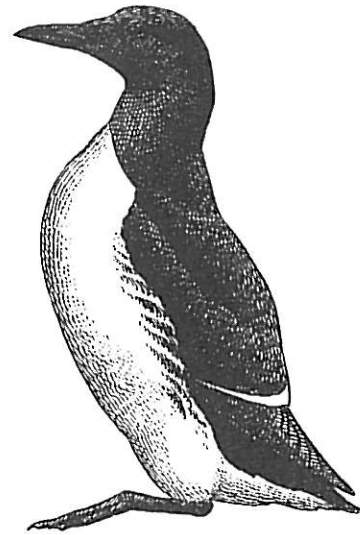
Bestandsstørrelse og bestandsutvikling

I Norge har det vært store endringer i lomvibestanden, og i dag hekker det under 30.000 par på fastlandet. Hjelmsøy i Vest-Finnmark var en gang Norges desidert største koloni. I 1965 ble bestanden anslått til 110.000 par, men siden den gang har den gått kraftig nedover — til 70.000 par i 1975, 5000 par i 1986 og bare 1000 par i 1987. Likeledes har bestanden på Nord-Fugløy og på Røst gått kraftig tilbake i løpet av samme perioden. Nedgangen skyldes stor dødelighet hos voksne fugl, og en av årsakene er drukning i fiskegarn — både drivgarn for laks og torskegarn.

Lenger øst, i Øst-Finnmark, har bestandsutviklingen hatt en annet forløp med en svak nedgang i perioden 1965-1975 etterfulgt av en tilsvarende økning i de påfølgende ti år. Men fra 1986 til 1987 var det en plutselig nedgang på 80-90% som skyldes kollapsen i loddebestanden. Dette førte til en stor dødelighet hos voksne fugl som overvintret i Barentshavet vinteren 1986/87. I dag er den norske lomvibestanden svært liten i forhold til det den var tidligere, og det er all grunn til bekymring.

Hekkebiologi

Lomvi hekker først som 4-5 åring. De legger kun ett egg som er lagt i mai eller juni, men datoene varierer fra koloni til koloni og fra år til år. Egget er ruget av begge foreldrene og klekkes etter ca. 32 døgn. Ungen er selvstendig kort tid etter klekking.

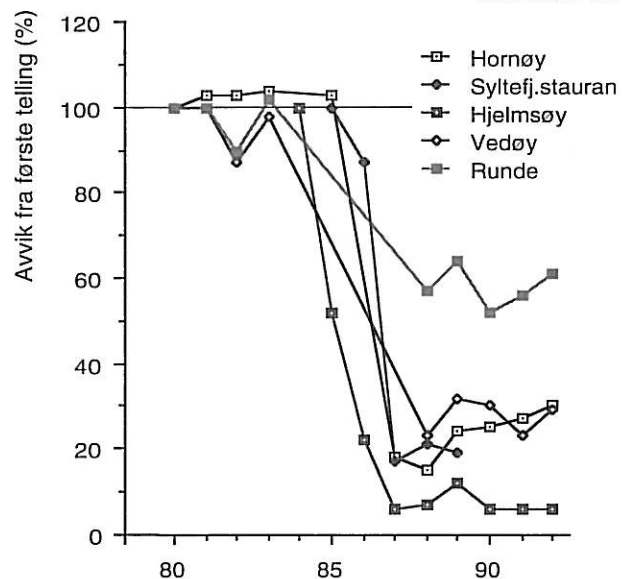

Ungen har en tett dundrakt og blir varmet av foreldrene i bare 8-10 dager. Den blir matet med en fisk om gangen 2-4 ganger daglig. Begge foreldrene deltar i matingen og pass av ungen inntil den forlater kolonien ca. 3 uker gammel. Da er det hannen som passer ungen ute på havet. Ungen hopper ned fra berghyllen om kvelden, og sammen med faren svømmer den direkte til havs.

Trekkforhold

Gamle ringmerkingsdata viser at lomviene sprer seg over store havområder etter at de har forlatt koloniene. Nordnorske lomvi synes å trekke opp mot Barentshavet og enkelte østover mot Kola. Fugler fra koloniene lenger sør viser forskjellige trekkvaner. Noen trekker nordover langs kysten mens andre trekker sørover mot Sørlandskysten og Skagerrak hvor de overvintrer sammen med lomvi fra Storbritannia og Færøyene. I dag foreligger det store mengder nyere ringmerkingsmateriale som bør bearbejdes for å belyse dette nærmere.

Rob Barrett

Figur 25. Utviklingen i hekkebestanden av lomvi 1980-92, vist som prosent forandring i antall individer siden første telling. Omtegnet etter NINA-Fakta 28-1992.

Lomvi *Uria aalge*

29 ● Konstatert hekking

7 ● Sannsynlig hekking

12 ● Mulig hekking

Detaljeringsgrad: 10 x 10 km

